

4. nyelvi feladatsor

Szófajok

1. A megadott betűből kiindulva lépésenként egy-egy betűvel bővítsd a betűpiramist úgy, hogy a megadott szófajnak megfelelő szót kapj!

E

A) ___ ___ kötőszó

B) ___ ___ ___ igekötő (névmási határozószó)

C) ___ ___ ___ főnév, köznév

D) ___ ___ ___ melléknév

2. Ha a megadott szóból néhány betűt elveszünk, különböző szófajú szavakat kaphatunk. Találd meg a kért szófajú szavakat!

Példa: LEMEZ → főnév: MEZ

→ igekötő: LE

→ névmás: EZ

LÖVÉS

A) ige:

B) névmás:

C) kötőszó:

3. A következő szavak mindegyike 2–2 szófajba is beletartozhat. Írd a megadott szavakat a táblázat megfelelő sorába! Vigyázz, 3 szót nem tudsz sehová írni!

A beírható szavak: halandó, író, keresztül, meg, múlt, ó, óta

ige és főnév	
beálló melléknévi igenév és főnév	
indulatszó és melléknév	
igekötő és névutó	

4. Keress a szövegből 1-1 szót a megadott szófajokra!

Romhányi József: A papagáj szónoklata

Egy ritka bátor

papagáj kitört a rácsos kalitkából.

Kint magához intett

néhány cinkét, pintyet,

hogy mint szabad szellem

szónoklatot tartson a rabtartók ellen.

És mert gyakorlott lett régen a beszédben,

el is kezdte szépen,

a Nagy Igazságot rikoltva szét:

– Gyurrika széép!

a) főnévből képzett melléknév:

b) vegyes hangrendű határozóragos főnév:

c) a versben előforduló első kötőszó:

d) határozói igenév:

e) névutó:

5. Az alábbi szópárok közül karikázd be azt a szóalakat, amelyikre igaz a melléjük írt állítás!

a) folyt – fojt: múlt idejű ige

b) kiált – kiállt: igekötős ige

c) álld – áld: felszólító módú igealak

d) sújt – súlyt: tárgyragos főnév

e) bojt – bolyt: szótő

f) fogja – foglya: főnév

6. Az alábbi szavak mindegyike 2-2 szófajba is besorolható. Válaszd ki a megfelelőket a felsoroltakból, és írd a szavak mellé!

ige, igekötő, főnév, melléknév, melléknévi igenév, számnév, névmás, névelő, kötőszó

a) az:

b) vagy:

c) ki:

d) festett:

7. Milyen szófajúak az alábbi mondatok kiemelt szavai? Válaszd ki a megfelelőt a felsoroltak közül, és írd a pontsorra! Egy szófaj neve csak egy helyen szerepelhet!

a) A lázcsillapító gyorsan **hat**.

b) A mese főszereplője egy **óriás**.

c) Az **óriás** mamutfenyők védett fák.

d) Élt egyszer **egy** faluban egy öregember.

e) **Egy** almát kérek, kettő sok lenne.

f) Éppen **az** kellene nekem.

főnév, határozatlan névelő, határozott névelő, határozószó, határozott számnév,

határozatlan számnév, ige, melléknév, mutató névmás, névutó

8. Húzd alá a felsorolásokban azt a szót, amelyik szófaji szempontból nem illik a többi közé!

Az indoklást egészítsd ki a megfelelő szófajok megnevezésével!

a) toltá – torta – hordta – hozta – húzta

b) Indoklás:

Az aláhúzott szó szófaja, míg a többié

c) zokni – lakni – masni – néni – póni

d) Indoklás:

Az aláhúzott szó szófaja, míg a többié

e) kedves – neves – heves – keres – éves

f) Indoklás:

Az aláhúzott szó szófaja, míg a többié

Az okostankönyv ajánlott összefoglaló leckéi:

https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar_nyelv_6/lecke_02_024

https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar_nyelv_6/lecke_02_025

https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar_nyelv_6/lecke_03_032

https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar_nyelv_6/lecke_03_033

https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar_nyelv_6/lecke_03_034

https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar_nyelv_6/lecke_04_044

https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar_nyelv_6/lecke_04_045

https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar_nyelv_6/lecke_05_050

https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar_nyelv_6/lecke_05_051

https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar_nyelv_6/lecke_05_052